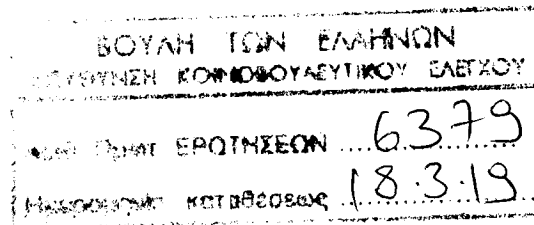

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΝΔ , Α΄ ΠΕΙΡΑΙΩΣ & ΝΗΣΩΝ

210-4221037, fax: 210-4100328, email: katsafados@gmail.com

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Η

Προς: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Θέμα: Προγράμματα εκπαίδευσης προσωπικού των επιχειρήσεων τροφίμων II.

Σχετ. : 1. Η ερώτηση 5353/5-2-2019

2. Η απάντηση του Υπουργείου 121/24552/18-2-2019

Σε συνέχεια της απάντησης 121/24552 - 18/02/2019 που απέστειλε η υφυπουργός κ. Τελιγιωρίδου σε Ερώτησή μου με αριθμό 5353/5-2-2019, επανέρχομαι εκ νέου, γιατί στα υποβληθέντα ερωτήματα δεν δόθηκαν σαφείς απαντήσεις.

Συγκεκριμένα:

Στο πρώτο ερώτημα, σχετικά με το «Τι πρόκειται να κάνει, προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα εκπαιδευτικά προγράμματα και οι σχετικές εξετάσεις πιστοποίησης θα γίνονται στην ώρα τους, χωρίς καθυστερήσεις και αναμονές;», απαντήσατε ότι ευθύνεται το κόστος μετακίνησης και η υποστελέχωση του ΕΦΕΤ.

Όσον αφορά το κόστος μετακίνησης η καταβολή ανταποδοτικού τέλους 30 € ανά καταρτιζόμενο - εξεταζόμενο (σύμφωνα με την απόφαση 379/16-5-2013 του Δ.Σ. του ΕΦΕΤ) υπερκαλύπτει κατά πολύ το κόστος μετάβασης, διαμονής και σίτισης του αρμόδιου υπαλλήλου, ο οποίος θα κληθεί να μεταβεί σε οιοδήποτε σημείο της ελληνικής επικράτειας. Και τούτο διότι οι εξεταζόμενοι σε κάθε περιοχή είναι εκατοντάδες. Συνεπώς, η επίκληση του κόστους ως αιτίου καθυστέρησης της υλοποίησης των εξετάσεων είναι άτοπη και γεννά πολλά ερωτήματα για τον τρόπο διαχείρισης αυτών των τελών (παραβόλων).

Όσον αφορά την υποστελέχωση, η αναθεώρηση της ΥΑ 14708 αποτελεί επιτακτική ανάγκη προς εξυπηρέτηση, τόσο του ΕΦΕΤ όσο και των καταρτιζόμενων - εξεταζόμενων. Μία σημαντική αλλαγή είναι η δυνατότητα διενέργειας εξετάσεων μέσω διαδικτυακής εφαρμογής, τόσο από τον ίδιο τον ΕΦΕΤ, όσο και από τα μέλη της HELLASCERT (τα οποία είναι διαπιστευμένα από το Ε.Σ.Υ.Δ.). Μία τέτοια τροποποίηση θα αντιστάθμιζε προφανώς την υποστελέχωση του φορέα.

Στο δεύτερο ερώτημα, σχετικά «Για ποιο λόγο αποκλείονται πιστοποιημένοι ιδιώτες, με τεράστια εμπειρία στην παροχή εκπαίδευσης προγραμμάτων ασφαλείας τροφίμων», δεν δόθηκε καμία απάντηση.

Η ΥΑ 14708/2007 (ΦΕΚ 1616/τ.Β'/17-08-2007) στην παράγραφο 4 του άρθρου 2 ανέφερε: «Από την παραπάνω εκπαίδευση ή κατάρτιση του προσωπικού των επιχειρήσεων τροφίμων μπορεί να εξαιρείται μόνο το προσωπικό το οποίο διαθέτει έγκυρο τίτλο σπουδών ή πιστοποιητικό ή αποδεικτικό παρακολούθησης προγράμματος εκπαίδευσης ή κατάρτισης, από το οποίο να προκύπτει σαφώς ότι ο εργαζόμενος είναι επαρκώς καταρτισμένος σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας ή άλλου κατάλληλου κατά περίπτωση τομέα των τροφίμων».

Δυστυχώς, η μόνη τροποποίηση της ΥΑ 14708 ήταν η υπ' αριθμόν 439 (ΦΕΚ Β 2873/21.8.2017) Υπουργική Απόφαση, η οποία τροποποίησε την προηγούμενη απόφαση και η παρ. 4 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής: «Από την παραπάνω εκπαίδευση ή κατάρτιση του προσωπικού των επιχειρήσεων τροφίμων εξαιρείται μόνο το προσωπικό, το οποίο διαθέτει τίτλο σπουδών (απολυτήριος τίτλος, πτυχίο ή δίπλωμα) επιπέδου δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης, μεταδευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, από τον οποίο να προκύπτει σαφώς ότι ο εργαζόμενος είναι επαρκώς καταρτισμένος σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας ή άλλου κατάλληλου κατά περίπτωση τομέα των τροφίμων».

Η ανωτέρω τροποποίηση απέκλεισε ανατιολόγητα εκατοντάδες ιδιώτες από τη διαδικασία της υλοποίησης εκπαίδευσεων (αφαιρέθηκε το δικαίωμα εξαιρέσεως από την προβλεπόμενη διαδικασία του προσωπικού του οποίου έχει χορηγηθεί πιστοποιητικό ή αποδεικτικό παρακολούθησης προγράμματος εκπαίδευσης ή κατάρτισης, από το οποίο να προκύπτει σαφώς ότι ο εργαζόμενος είναι επαρκώς καταρτισμένος σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας ή άλλου κατάλληλου κατά περίπτωση τομέα των τροφίμων), γεγονός το οποίο έρχεται σε ευθεία αντίθεση, τόσο με τις επί σειρά ετών γραπτές απαντήσεις του ΞΦΕΤ σε ιδιώτες (από το 2007 έως το 2017) περί της ερμηνείας της ΥΑ 14708 και εξαίρεσής τους από την κλασσική διαδικασία, όσο και με την εγκύκλιο 01/2017/ΔΕΕΠ (αρ. πρωτ: 3823/24-03-2017) που ανέφερε ως παραδείγματα έγκυρων πιστοποιητικών – αποδεικτικών παρακολούθησης προγραμμάτων κατάρτισης ή εκπαίδευσης (ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά):

«1) Πιστοποίηση εκδοθείσα από Φορέα Πιστοποίησης Προσώπων, διαπιστευμένος από το ΕΣΥΔ, ο οποίος εφαρμόζει σχήμα πιστοποίησης προσόντων φυσικών προσώπων κατά ISO/IEC 17024, με Πεδίο Εφαρμογής διαπίστευσης: «[Υπεύθυνος Ποιότητας Τροφίμων] ή [Χειριστής Τροφίμων] ή [άλλη περιγραφή θέσης εργασίας σχετική με την υγιεινή και την ασφάλεια τροφίμων]», στους κλάδους «[μαζικής εστίασης, διασκέδασης και λιανεμπορίου τροφίμων]», «κρεοπωλών», «ιχθυεμπόρων», «περιπτερούχων» ή [άλλη περιγραφή κλάδου επιχειρήσεων τροφίμων]», αποτελεί έγκυρο πιστοποιητικό, από το οποίο προκύπτει σαφώς ότι ο εργαζόμενος είναι επαρκώς καταρτισμένος σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων.

2) Αποδεικτικό παρακολούθησης προγράμματος κατάρτισης στην υγιεινή και ασφάλεια τροφίμων, εκδοθέν από ΚΔΒΜ πιστοποιημένο από τον ΕΟΠΠΕΠ.

3) Άλλα πιστοποιητικά παρακολούθησης προγράμματος εκπαίδευσης ή κατάρτισης πάνω σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας τροφίμων τα οποία έχουν υλοποιηθεί με κλασσικές μεθόδους διδασκαλίας ή καινοτόμες (πχ τηλεεκπαίδευση).»

Επίσης, στις κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Guidance document on the implementation of certain provisions of Regulation (EC) No 853/2004 On the hygiene of foodstuffs» (EUROPEAN COMMISSION DIRECTORATE-GENERAL FOR HEALTH AND FOOD SAFETY, Brussels, 2018) αναφέρεται στη σελίδα 16 ότι : «Η εκπαίδευση μπορεί να επιτευχθεί με διάφορους τρόπους. Αυτοί περιλαμβάνουν την ενδοεπιχειρησιακή εκπαίδευση, την οργάνωση μαθημάτων κατάρτισης, ενημερωτικές εκστρατείες από επαγγελματικές οργανώσεις ή από τις αρμόδιες αρχές, οδηγούς ορθής πρακτικής». **Σε όλες τις χώρες της ευρωπαϊκής Ένωσης – πλην της Ελλάδας - τηρείται η κατευθυντήρια οδηγία, με τη δέουσα**

ευελιξία και δεν απαιτείται υποχρεωτικά η συμμετοχή του προσωπικού σε κλειστούς κύκλους προγραμμάτων κατάρτισης.

Επιπροσθέτως, σε ανακοίνωση η ευρωπαϊκή επιτροπή «σχετικά με την εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων, η οποία καλύπτει τα προαπαιτούμενα προγράμματα (PRP) και τις διαδικασίες βάσει των αρχών HACCP, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης/ευελιξίας όσον αφορά την εφαρμογή σε ορισμένες επιχειρήσεις τροφίμων (2016/C 278/01)» αναφέρει στο άρθρο 7: «Η εκπαίδευση που αναφέρεται στο παράρτημα II, κεφάλαιο XII του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 852/2004 πρέπει να εξεταστεί σε ένα ευρύτερο πλαίσιο. Στο πλαίσιο αυτό, η κατάλληλη εκπαίδευση δεν περιλαμβάνει υποχρεωτικά τη συμμετοχή σε επίσημα εκπαιδευτικά προγράμματα. Η απόκτηση δεξιοτήτων και γνώσεων είναι επίσης δυνατή μέσω της πρόσβασης σε τεχνικές πληροφορίες και συμβουλές από επαγγελματικές οργανώσεις ή από τις αρμόδιες αρχές, της κατάλληλης πρακτικής εκπαίδευσης στην εργασία, οδηγών ορθής πρακτικής κ.λπ.»

Αποτέλεσμα, της ΥΑ 439 (ΦΕΚ Β 2873/21.8.2017) ήταν η συρρίκνωση των ιδιωτών που εκτελούσαν τα προγράμματα εκπαίδευσης προς χάριν συγκεκριμένων συμφερόντων και δημιουργίας ενός ολιγοπώλιου. Παράλληλα, καθιστά την Ελλάδα τη μόνη χώρα που δεν εφαρμόζει την προαναφερθείσα κατευθυντήρια οδηγία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αξιοσημείωτο, αποτελεί ότι την εν λόγω εκπαίδευση υλοποιούσαν ως αποκλειστική επαγγελματική δραστηριότητα νέοι επιστήμονες (πτυχιούχοι και απόφοιτοι των ελληνικών Πανεπιστημίων και ΤΕΙ, με μεταπτυχιακούς και διδακτορικούς τίτλους), οι οποίοι μετά από αυτή την τροποποίηση, υφίστανται τεράστια βλάβη διότι αδυνατούν να εργαστούν.

Στις αιτιάσεις μου περί ελλιπούς εκπαίδευσης των χειριστών τροφίμων απαντήσατε ότι: «Από το γεγονός αυτό δεν συνάγεται ότι οι χειριστές τροφίμων έχουν ελλιπή εκπαίδευση, αφού σύμφωνα με τις οδηγίες εφαρμογής της αριθμ. 14708/10-8-2007 Απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης (Έγροι, προϋποθέσεις και διαδικασία υλοποίησης υποχρεωτικής εκπαίδευσης και κατάρτισης προσωπικού των επιχειρήσεων τροφίμων και των Ελεγκτικών Αρχών και Φορέων του Επισήμου Ελέγχου Τροφίμων.» (Β' 1616/17-8-2007), μέχρι τη διενέργεια των εξετάσεων, με μέριμνα του υπεύθυνου της επιχείρησης τροφίμων, οι χειριστές πρέπει να διαθέτουν σχετική βεβαίωση παρακολούθησης του προγράμματος.»

Η βεβαίωση αυτή όμως δεν προβλέπεται στην ΥΑ 14708, όπως και εσείς μνημονεύεται στη συνέχεια της απάντησης σας: «Επομένως, διαπιστευμένοι φορείς μπορούν να παρέχουν εκπαίδευση, σύμφωνα με το παρεχόμενο από τον ΕΦΕΤ εκπαιδευτικό υλικό, δεν μπορούν, όμως, να διενεργούν εξετάσεις και να παρέχουν βεβαιώσεις παρακολούθησης, καθώς αυτές οι αρμοδιότητες αιτοτελούν αποκλειστικές αρμοδιότητες της δημόσιας Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής για τα τρόφιμα. Οι κανόνες για την υγιεινή και ασφάλεια των τροφίμων σε όλη την Ευρώπη είναι αρμοδιότητα των Κρατικών Αρμόδιων Αρχών.»

Επομένως, τις βεβαιώσεις παρακολούθησης προγράμματος όπως ισχυρίζεστε (τις ίδιες αναφέρει και η ΥΑ 14708), δύναται να παρέχουν μόνο οι κρατικές αρχές. Πώς λοιπόν, ισχυρίζεστε φάσκοντας και αντιφάσκοντας, ότι προσωρινές βεβαιώσεις εκδοθείσες με μέριμνα των ιδιωτών υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων αποτελούν απόδειξη επαρκούς εκπαίδευσης;

Επίσης, στην προαναφερθείσα ανακοίνωση της, η ευρωπαϊκή επιτροπή «σχετικά με την εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων, η οποία καλύπτει τα προαπαιτούμενα προγράμματα (PRP) και τις διαδικασίες βάσει των αρχών HACCP, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης/ευελιξίας όσον αφορά την εφαρμογή σε ορισμένες επιχειρήσεις τροφίμων (2016/C 278/01)» αναφέρει στο άρθρο 7: «Είναι σκόπιμο να εξετάζεται το ενδεχόμενο επαναληπτικής εκπαίδευσης, καθώς και η συχνότητά της, ανάλογα με τις ανάγκες της εγκατάστασης και των δεξιοτήτων που έχουν επιδειχθεί.»

Σύμφωνα με τη διαδικασία που ισχύει στην Ελλάδα, η νομοθεσία δεν έχει προβλέψει επαναληπτική εκπαίδευση. Επιπλέον, το εκπαιδευτικό υλικό του ΕΦΕΤ παραμένει ως έχει από το 2004 χωρίς να έχει ενσωματώσει τις τελευταίες επιστημονικές και νομοθετικές εξελίξεις (αλλεργιογόνα, υλικά σε επαφή με

τρόφιμα κλπ.), όπως και δεν υπάρχει πρόνοια εκπαιδευτικού υλικού και έντιπου αξιολόγησης στην αγγλική γλώσσα για τις ανάγκες κατάρτισης των αλλοδαπών χειριστών τροφίμων. Από το γεγονός αυτό προφανώς και συνάγεται ότι οι χειριστές τροφίμων έχουν ελλιπή εκπαίδευση, η οποία δεν επικαιροποιείται.

Τέλος, στην απάντησή σας σε πολλά σημεία αναφέρεται ο όρος «πιστοποιημένοι εκπαιδευτές». Από την κείμενη νομοθεσία (ΥΑ 14707/2007) προβλέπεται ότι οι ενταγμένοι στο μητρώο εκπαιδευτών του ΕΦΕΤ, από όπου υποχρεωτικά αντλούνται οι εκπαιδευτές για τα προγράμματα κατάρτισης χειριστών τροφίμων του ΕΦΕΤ, θα πρέπει να είναι πιστοποιημένοι βάσει του άρθρου 7 της ΥΑ 14707/2007. Αληθεύει ότι μέχρι σήμερα ο ΕΦΕΤ δεν έχει πιστοποιήσει κανένα εκπαιδευτή βάσει του άρθρου 7 της ΥΑ 14707/2007; Επομένως, σε ποιους πιστοποιημένους εκπαιδευτές αναφέρεται η απάντησή σας;

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Τι πρόκειται να κάνει προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα εκπαιδευτικά προγράμματα και οι σχετικές εξετάσεις πιστοποίησης θα γίνονται στην ώρα τους, χωρίς καθυστερήσεις και αναμονές;
2. Για ποιο λόγο αποκλείονται πιστοποιημένοι ιδιώτες, με τεράστια εμπειρία στην παροχή εκπαιδευσεως προγραμμάτων ασφαλείας τροφίμων;
3. Εξετάζει την Ανάκληση της Υπουργικής Απόφασης 439 (ΦΕΚ Β 2873/21.11.2017), προκειμένου να αποκατασταθεί η βλάβη που υπέστησαν νέοι επιστήμονες, οι οποίοι υλοποιούσαν ως αποκλειστική επαγγελματική δραστηριότητα την εκπαίδευση και τώρα αδυνατούν να εργαστούν;
4. Για ποιο λόγο αποκλείονται όλοι οι ιδιωτικοί φορείς πιστοποίησης μέλη της HELLAS CERT και διαπιστευμένοι από τον κρατικό ΕΣΥΔ από τη συγκεκριμένη αγορά πιστοποίησης προσόντων φυσικών προσώπων, καθιστώντας μονοπώλιο τον ΕΦΕΤ όσον αφορά την πιστοποίηση και ολιγοπώλιο μια ολιγάριθμη ομάδα ιδιωτικών φορέων σε ότι αφορά την παροχή κατάρτισης;
5. Σε ποια άλλη ευρωπαϊκή χώρα εφαρμόζεται ο τρόπος εκπαίδευσης χειριστών τροφίμων μη λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Guidance document on the implementation of certain provisions of Regulation (EC) No 853/2004 On the hygiene of foodstuffs» (EUROPEAN COMMISSION DIRECTORATE-GENERAL FOR HEALTH AND FOOD SAFETY, Brussels, 2018) και την ανακοίνωση της ευρωπαϊκής επιτροπής «σχετικά με την εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων, η οποία καλύπτει τα προαπαιτούμενα προγράμματα (PRP) και τις διαδικασίες βάσει των αρχών HACCP, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης/ευελιξίας όσον αφορά την εφαρμογή σε ορισμένες επιχειρήσεις τροφίμων (2016/C 278/01)»;
6. Αληθεύει ότι μέχρι σήμερα ο ΕΦΕΤ δεν έχει πιστοποιήσει κανένα εκπαιδευτή βάσει του άρθρου 7 της ΥΑ 14707/2007; Επομένως, σε ποιους πιστοποιημένους εκπαιδευτές αναφέρεται η απάντησή σας 121/24552/18-2-2019;
7. Εξετάζει την αναθεώρηση της ΥΑ 14708 και τη δυνατότητα διενέργειας εξετάσεων, μέσω διαδικτυακής εφαρμογής, τόσο από τον ίδιο τον ΕΦΕΤ, όσο και από τα μέλη της HELLASCERT, προκειμένου να αντιμετωπίσει την υποστελέχωση των υπηρεσιών;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Πειραιάς, 18 Μαρτίου 2019

Κώστας Κατσαφάδος

Βουλευτής Α' Πειραιώς & Νήσων